

- 1. Europaparlamentet antog i fjol en rapport från Charles Tannock, EUs observatör för Mänskliga Rättigheter, som fördömer Marockos brott mot den västahariska befolkningen. Idag saknar FN-styrkan på plats, Minurso, sådant mandat. Anser du att Minurso ska få mandat att övervaka brott mot mänskliga rättigheter och skydda den västahariska befolkningen?**

Moderaterna ser allvarligt på situationen för mänskliga rättigheter i Västsahara. Det här är en konflikt som i formell mening ligger på säkerhetsrådets bord. Minursos mandat beslutas därför av FN:s säkerhetsråd. Vi betonar vid varje tillfälle vikten av att de mänskliga rättigheterna respekteras både i Västsahara och i flyktinglägren.

Vår syn på Västsahara grundar sig i folkrätten och rätten till självbestämmande för det sahariska folket. Vi anser att FN har den centrala rollen för att lösa konflikten och stödjer generalsekreterarens personliga sändebuds ansträngningar. På så sätt kan vi stödja en politisk lösning som har parternas stöd och som bygger på folkrättsliga principer. Därför är det också viktigt att vi respekterar mandatet för FN-medlaren och att vi inte genom ensidiga åtgärder försöker att på ett eller annat sätt rycka undan grunden för honom utan ger ett så starkt stöd som möjligt för FN:s ansträngningar.

Ska vi få kraft och tyngd i den utrikespolitik som vi ska föra är det klart att det har mycket större effekt när det är den europeiska rösten som talar. Det är också vår utgångspunkt i EP.

Vi påtalar genom resolutioner i Europaparlamentet regelbundet vikten av respekt för de mänskliga rättigheterna och framför krav på ytterligare reformer, inte minst i den särskilda underkommittén för demokrati och mänskliga rättigheter. Demokrati och mänskliga rättigheter är en central fråga även inom ramen för EU:s associeringsavtal med Marocko.

- 2. Parlamentet pekar också på svåra levnadsförhållanden för de västahariska flyktingarna i lägren i Algeriet, samt uppmanar internationella aktörer att öka biståndet till lägren. Är du beredd att kräva ökat bistånd från EU?**

Ja, situationen i Västsahara diskuteras och är en viktig fråga för EU och vi betonar bland annat vikten av att fler givare bidrar. EU har ju en nära och historisk relation som gör att man kan tycka att EU har ett särskilt ansvar. Det är ett EU-intresse att stötta FN-processen för att få en lösning på den politiska konflikten och se till vilket ansvar EU kan ta humanitärt. Det gäller att försöka få fler givare att vara med i detta. Fler givare måste göra mer.

- 3. Alla svenska partier har ställt sig bakom att rösta nej till ett fiskeavtal där västahariska fiskevatten ingår. Anser du att samma linje borde gälla även t ex jordbruksavtal?**

Moderaterna är emot EU:s fiskeavtal med Marocko och Sverige var det enda land som röstade emot avtalet 2006 då det trädde ikraft.

Vår ståndpunkt vad gäller till exempel jordbruksvaror producerade i Västsahara är att avtalet enbart bör omfatta det egentliga Marocko, det vill säga inte Västsahara. Eftersom inget EU-land har erkänt Västsahara som en del av Marocko anser vi därför inte att EU:s handelsavtal med Marocko är tillämpliga för produkter från Västsahara.

Grunden för vårt ställningstagande bygger på att den ockuperande makten, i detta fall Marocko, inte ska dra ekonomisk nytta av de ockuperade områdena. Istället ska de ekonomiska vinsterna tillfalla befolkningen i Västsahara.

Vi har redan ratificerat handels- och samarbetsavtal med Marocko, men vi anser inte att avtalen omfattar de ockuperade områdena

- 4. USA har ett frihandelsavtal med Marocko som uttryckligen undantar varor och tjänster från det ockuperade Västsahara. Anser du att även EU bör undanta varor och tjänster från den ockuperade Västsahara i handelsavtal med Marocko?**

Mellan EU och Marocko finns en i ett regionalt perspektiv omfattande dialog om mänskliga rättigheter och demokratifrågor både på politisk och teknisk nivå. Det fördjupade samarbetet mellan EU och Marocko innebär inte bara förmåner på ett antal områden utan också förväntningar och krav när det gäller exempelvis mänskliga rättigheter och demokrati. Vi anser inte att EU:s handelsavtal med Marocko är tillämpliga för produkter från Västsahara.

- 5. En rapport från Western Sahara Resource Watch avslöjade för två år sen att varor från det ockuperade Västsahara (t.ex. cocktailtomater) är märkta "Marocko" som ursprungsland. Vill du verka för en justering av reglerna för ursprungsmärkning?**

Märkning av livsmedel är ett område där det finns gemensamma regler inom EU. Det är i dag obligatoriskt att ange ursprunget för nötkött, honung och fisk. Dessutom finns gemensamma kvalitetsnormer för frukt och grönsaker i EU som sedan den 1 januari 2008 ställer krav på att ursprungsland ska anges för all färsk frukt och alla färsk grönsaker som säljs till konsument. Det är annars frivilligt att ange ursprunget på andra livsmedel, men informationen måste vara korrekt och får inte vara vilseledande.

För företagen utgör OECD:s riktlinjer för multinationella företag och principerna i FN Global Compact frivilliga, universella riktlinjer. Med anledning av de krav på ursprungsmärkning av många livsmedel som redan finns och den pågående översynen av de allmänna märkningsreglerna anser vi att det finns förutsättningar för konsumenterna att göra etiska och miljömässiga val vid sina inköp. Vi ser för tillfället inget behov av att agera utöver detta.

- 6. Idag har AP- fonderna investeringar i företag som kritiseras för att bryta mot folkrätten i Västsahara. Anser du att AP- fonderna bör avinvestera i sådan verksamhet?**

Vad gäller AP-fondernas investeringar i tredjepartsbolag har vi ingen annan uppfattning än att de ska vara förenliga med de principer och riktlinjer som ligger till grund för AP-fondernas förvaltningsmandat. De är tydliga nog.

- 7. I december 2012 röstade en majoritet i riksdagen för efterkännande av Västsahara. Vill du verka inom EU för ett erkännande av Västsahara (SADR)?**

Vår linje beträffande Västsahara är att vi stödjer självbestämmande för Västsahara men inte under nuvarande läge självstyre. Vi stödjer även FN:s medlingsinsatser för att hitta en lösning på denna fråga. Som medlemmar i FN är det viktigt för oss att det görs via FN:s system och att vi dessutom kan koordinera det inom Europeiska unionen.

Anledningen till att vi inte för närvarande stödjer självstyre är att Västsahara folkrättsligt inte uppfyller de formella kriterierna för självstyre som är väl vederlagda: befolkning, territorium och regering. Men som sagt vi ger vårt stöd till FN:s insatser på detta område och följer den processen noggrant.

Däremot erkänner vi Polisario som representant för det Västsahariska folket. Detta är även den gemensamma EU-linjen och det bör tas i beaktande att inget land i Europa har erkänt Västsahara som en självständig stat.

Vi ger vårt fulla stöd till FN:s insatser för att hitta rättvis, varaktig och ömsesidigt acceptabel politisk lösning som ger Västsaharas folk självbestämmande i enlighet med de principer som beslutats av FN:s säkerhetsråd. En sådan lösning behöver enligt folkrätten inte innebära självständighet.